

Babasahing Pilipino

Reader

X-291

495.4.17

TAGABILI

Tbo/i

MANILA LIBRARY

BABASAHING PILIPINO

Vol. I, No. 4

August 1969

Tagabili

Yó Kem Nù Lemen

	Page
1. Yem bè Menilà	1
2. Yem Des Gel Nwit Blawang	4
3. Kem Tutul Lemnek	
Yó Kem Brukt Nawa	8
Wan Sbi	9
Moem Là Eles Tmulón Du Do Du	9
4. Kul Gel Nged se Kul yó kem Tau Menwu Seblà bè Lusun	10
5. Tutul Onuk	12

The BABASAHING PILIPINO is published by the Summer Institute of Linguistics, Philippine Branch, as part of its program of preparing reading materials in the lesser-known and, in some instances, previously unwritten languages of the Philippines.

The program is undertaken in cooperation with the Bureau of Public Schools and the Institute of National Language of the Department of Education, The Republic of the Philippines.

The Sinolon Team translated this Tagabili issue of the BABASAHING PILIPINO.

Summer Institute of Linguistics
Philippines

Translators Publishers

1969

Manila Library

Published
in cooperation with
Bureau of Public Schools
and
Institute of National Language
of the
Department of Education
Manila, Philippines

17.29-869-1.4C

Printed in the Philippines
by S. I. L. Nasuli Press

52.60-96051

YEM BÈ MENILÀ

Menilà, gunu le kmuú yó kem ðumu benwu lembang lem nim benwu guntu tekuy nù ni. Baltù menteg ðé benwu deng ton ye lumun yem gu bè Debew, Kmutà Botu ne gu bè Dyangas ne gu bè Lembol, okóm laen gemsenged ðu yem benwu bong bè Menilà, ogot kðéen benwu lem nim benwu guntu tekuy nù ni. Ne tey deng keglalagen ebè yó kem ðumu benwu nù e fatu mohin. Boluy se kuy ðeng hol kmd ketngón ðu yem benwu bè Menilà ni? Ni new na tnuón yu likét. Tnúnu kuy yem hol kmoen.

Yem gunun fi seblà yem benwu boluyen Menilà ni, nù lem yem benwu boluyen Lusun. Kilil mohin gunum seblà mton ðu yem benwu boluyen Menilà. Gunun egel tekang ðmuung kafal lemwtót gu bè yó kem ðumu benwu mayuk fatu mohin. Ne wen tey hentalan bongen. Lemnek yó kem hentalan gel ton ye gu bè Kyambà, gu bè Dyangas. Dalang se yem hentalan bè Sembwangga. Laen kó gemsenged kbongen yem hentalan nù bè Menilà. Abay se yó ðuónen, tek són bè yó yem gel gna efet yó kem kafal gu bè yó kem ðumu benwu sendifal mohin. Bè yó gunu le gel hekmu yó kem lulón le. Ne bud gel wen se tles bud lulón le yem kafal ke sok ðeng gotu hnaul le yó kem lulónen. Yem tles bud lulón le ðu yó mð hbaítu ebè tu kem ðumu benwu nù gu sendifal mohin. Honéen ke là wen bélé le ðitu yem hbaluem yó tey senbl le semswa ðu. Yó se gunum hol heged mð hulu, aní ðuhe kóm ke sok wen lukasen hbaluem ebè tu kem ðumu benwu mð lanem ebè filak.

Ominem tó mulu ðu he ke móyóí ðu. Senged kuluhem ðu se ke béi ðu kóm, wen he yó kem ðumu tau móyó ðu eddoli. Heblihem mð lanem ebè filak. Tey ðé ðumu tau fen móyó ðu, ke béi ðu kóm. Olohem fen mulu ðu sen mð heblihem mð lanem ebè kfilakem.

15 D 69 Lit.

Yó se gunum mon dú yem benwu bong bè Menilà yó, yó se gunun gu lemwót yem kdé hbalu ton tekuy gu dini ni. Abay tek són bè yó gunu le gel hekmu yó kem lulón gel eted le yó kem kafal gel ne e dmuung bè yó. Kem nes yem gel hbalu le bè Menilà yó kem kafal lemwót gu ddoli benwu. Ne kewóten bè yó bè Menilà bud senklitol le edini lem blóng tekuy yó kem tehe nes yó, yó kem tehe utón senmun, kem mekina hld lemwót gu bè yó kem dumu benwu fatu mohin. Lumun yem gu bè benwu yó kem Afun, gu bè benwu yó kem Insik, ne gu bè benwu yó kem Mlikan Bukay. Kdé yó kem gel hbalu gu ddoli sal hld bè Menilà gunu le e meted dú ne ngang le gel semswa dú efet deng gel gefet elem blóng tekuy dini te kumbu.

Ne ke sok bud gel mulék yem kafal dmuung bè Menilà yó, yó bud tles lulónen yó kem keflas, lefb, kedungón ne kem memis md bud hbaluen eddoli benwu. Yó se gunum mon, yem bè Menilà tóddó kentihen gotu tonem dú. Kentihen hbalu gotu tonem bè yó. Ne bud monem bè yó kem kentihen ton mata gotu wen, tóddó kem luluk tmakas temngel kul. Ewenem balu mom tó nù kehegsebem gotu temngel kul là kó nem e gotu ket dú. Bud monem bè tauhen se yem tóddó tó kentihen klasi tau gotu gfes lem matahem ke huseki lem yó kem tindá duhen ke mógówi lemold yó kem lan blóng guntu. Bud monem bè tedak, bè dyip, bè utu tóddó kéng gulom. Sélet monem tau ne tóddó sembu là bud gabayem msó kul yem botong kwen le ke nam e gotu tónbot mata lu. Tóddó kem tó beyen temngel kul yem tey genged tau, tedak, dyip, utu, kafal yem miwól, bud tu bud ni. Wen se kem Mlikan tonem gbool bè yó, wen se kem Afunen, ne wen se kem Insiken. A, nù ne yem kay tau gotu tonem bè yó bè Menilà. Tey hentaw ke hanà yó ktonem dú.

Ke sok smolu sdef kdaw, nam na tenggel se solok mnóng bè klamang Menilà. Lumun tó talak kemdaw. Mingum sem ke fedyanem kifu. Là kben hotok yem tendo kmò le udél swa senced kemdaw, senced kifu. Laen tul kotoken. Nam e tenggel se gu te mohin kafal bud lemwót sotu bud wen dmuung tendo setles. Tedak, dyip, utu, tau bud tu, bud ni. Ówóng mbyóng tódò setles balt kifu bud lemanding sotu, bud lemwót sotu. Tódò kem senflósen ne tendo sembu tau tonem.

Ke yem tau mahil lana nawan hýów mung yolen soki kól gu bè Menilà. Oloi se mauy se kóm dé bè Menilà.

YEM DES GEL NWIT BLAWANG

Deng gel gnómém kô kóm yem ékét blawang? Des se kô? Dengi se gel tennaw? Tey gel hmayam se yem blawang sok deng ali gel sold kékéten. Bè yem hanà tolo igoen wen gida ekni bè yem sotu benwu boluyen Betaan, botong lewu fold fat libuhen sendalu matay bè des tennaw. Yem des tennaw yó, des kul nit yó kem blawang gel tebal le bè yem tau gel nékét le. Ne tikóng mból lem lówó yem tau yem ngà des ufi gel nit blawang yó, tódó sutóm uni semun masà bè tihem ke tolo lelem kenkel.

Laen kô bang benwu dlimunem ke monem benwu laen blawangen. Tódó tfeng klamangen gu ta tonok sal wen blawang nti du. Laen kô bang benwu nélék le. Nti le bè gunun gsana nong kdaw, bè gunun maltu lebnong, duhen ke benwu klet kmulón ne bè benwu batul kkulónen. Sok mom mon ne laen du bang nélék le, kihu gunu le nti.

Mò kmò kóm gel kehedem du yem blawang? Moen ke ali le gel mékét? Abay se là mgel lówó le ke laen du litó gel gsef le. Mò ye se, gel le musuk éi lemwót bè bnes, mò lowil le. Okóm tek són ni se kul gel gel lem lówó ni kem blawang, són yem litó gel nsef le bè tau. Tahu yem mon yem tau, "Là hole gel mbyó mken du tmiba ubi, gel tó lemfut lem matahu. Hnongum baltu ufi ke nmò bè semun, syan hekti élen." Duhem se yem kun mon blawang, "Baltu mantag wen se éi bnes he, là mgel te du. Hnongum se ke litó tmudel lówó te du."

Yó ali gel kékét le ni kem blawang ke kifu, abay se yó se kul gel kebel ken. Mò ye se ni dum kemdaw, ke là gel le kem bliwel.

Mò ketngón le du kul yó kem blawang yem gunun seblà nti tau? Gel le semluf snéen kul, nungef le gunun seblà nti kem tau, ne gnóm le se kini lówó tau. Baltu sentenga klayuken, botong

gungef le, abay se wen yem meteg bè kulu le nbul, hengeḍ m̀ḍ kul ilung. Ne bè ti le, tey gengeḍ bul ali lemnek, bud sotu gel m̀ḍ ungef le.

Ke hol hendem te yem blawang, kiholen kōem mahul ḍalumen ke musuk, igoen sem mungoy? Nguntem kihol klanen gembek ḍu? Nim ḍalumen ni, tek kbongen yem balu wek. Bud monem, ukel kōem bud wen sol lemen. Igoen sem ali uḍi, ne ke musuk bélē te yem ḍalum mungoyen yó, gbeken kulit mgel, sélét monem ke kulit lemek.

Yem ḍalum gel tbek le tekuy yó kem tau mulung, tey bong. Ne wen sol lemen m̀ḍ lan él bulung elem lówó te. Ke nwa le litó te yó kem tau mulung, wen ḍalum bong m̀ḍ hsef le ḍu. Bong sol lemen aní mahil klanen lemen yem litó. Tngónem-kó yem litó, sok tólóng ne klanen, gel kendel m̀ékéng ke là kun sana gel lan ḍu? Ke là bong solen yem ḍalum, là kōen molo elemen yem litó.

Bede hulék te bè yem kun ḍalum yem blawang. Wen se kun sol m̀ḍ gel lan litó. Bede kiholen mlan gu lemen igoen là dog bong, ne là lofo solen. Abay se tehe kun km̀ḍ ḍu Dwata, balu yem litó tau nusuk le. Abay se kun, tendo eles niwol lem tum ḍalum le, hengeḍ m̀ḍ hleḍel yem litó lówó le. Bong nen ne angaw kun yem tau mulung ke ma litó tau. Bede kun yem blawang, tóḍó slob lanen, sana gsefen litó tau.

Ke gel gnóm te ékét blawang, ya tey gel klembel ketfé te ḍu. Ke gafit te, tóḍó muna. Bede tey kul ketlasik semya se kul. Anam yem tey henm̀ḍ lamang, botong là dog gafiten ḍu yem hengeḍ balu wek. Ilóu sem ḍó kulihen yem uni temfé ke salà. Ilóu kun se muna sok gel tóḍó. "Bang bud kóyóngem ḍu, beng matayi." Là gel gafit te ḍu abay se sok gnóm le skinod kulit te igò te tolo tmengen, mon le, "Tfé bong ne ni." Ne tiana le kendel hetlasik hebkas. Yó gunum mon ke temfé te, ḍeng sana tngónen, ḍeng sana mayuk lanen, abay se ti le fen kendel gemnóm ḍu.

Tngónem kò kóm là kóen leminggeng yem blawang? Uni hafaken yem mgeng béléen.

Són bè él gunu le gel mngà kem blawang, kihu lem bob, lem él mlei, duhen yem él nu lem klifak soging, duhen ke gu lem klifak kdungón, ne gu lem bukuk koyu. Yó gunum mon, bê ye kat ali hulu soging ke ali gloni tek lósól ye. Hol hendem ye gunu le ali gel gloni mból ni kem blawang.

Ni kun kmò kngà nim blawang, nan ne hegna mngà te él. Legen udt bè yó, misok, baling kuled. Bè tum kbalingen kuled, tódó sana knuen lem él. Yó nmoen, gel hsif elem él, ne bud gel hetu ne e gel bek mnawa. Tikóng deng gefet sfold butengen sut, baling le blawang ne. Tódó le kendel henmung bong. Ne likót le bek hedaw ta él, hékeng le hafak le, ne omin le lemwót móyóng.

Bè kul ksut ni kem blawang, sal hlb logi yem gna misok bélé le. Timbów le deng misok kem logi, ne le ne kmowong ta yó kem dumu le là dengen misok. Ne nangat le kisok kem libun bélé le, omin le tódó lemwót ni kem blawang logi, ne nélék le kul dumu segbót bè yó kem libun bélé le. Omin le yó lemwót móyóng.

Bè kul kmò klowil ni kem blawang, yó kem logi, là gel le mékét se kul. Bede kiholen là hol tahà klowil le! Tek membel buteng le talak tonok, wen wolu, ne wen hol membel, syóm buteng, sana le bud mlef. Bong yó kem libun bélé le, yó se yó kem blawang gel mékét. Membel le kul, na sbulón le lemowil.

Ket blawang na tlu dulék le mngà sbulón. Ne ket kngà le, na lematu hsut le. Bà mon se, tey blawang talak tonok.

Bè klamangen benwu, botong mukas tlu libu kay blawang. Bede bè nim tlu libu kay blawang, tek tlu kayen gel mit des bè tau. Bede bè nim benwu tekuy ni, bè yem gunu tekuy gbangà nim kdê tekuy Teboli, tek són yem blawang gel mit des kenkel, des tennaw mò des te. Són yó kem benwu kini gunu le gel menwu

kem blawang mit des tennaw. Yó gunum mon, wen des tennaw bè nim benwu kinf gunu tekuy nù ni.

Ni buten yem des tennaw, ke nêkêten u yem blawang deng tehe mékêten yem tau gemnóm des tennaw, angati bud tennaw se kóm. Kenkeli, kini, des kuluhem mkél bè yem kun des yem tau tehe deng nêkêten yem blawang yó. Moen ke bud tennaw se kun yem tau tuff nêkêten? Yó gunun tennaw, iwol tum blawang gunu te gembót ðu. Laen kó ðu ðumu gunun gu mbut nim des tennaw, tek sôn iwol blawang. Yó se yem iwol tendo eles nù lem tum ðalum le, hengeð mò hleðel yem litò elem lówò le. Ne yó gunun gel wen tau gmumba gunù, aní matay blawang, abay se blawang gunun gu mbut nim des tennaw.

Ke ket kiwól te tennaw, yó mò kut kêng lungoy abu te mò kegnóm te ðu, lemwót bè yem des tennaw. Là holen sikof litò te lan te ket kiwól gemnóm des tennaw.

Ke wen yó ðum hol bang kwa te, tey bong hyu ke olo te gemlef gemwa klabu, mò gunu te hebnos kifu. Bà ðu te henga, là gékêten le kut kem blawang. Duhe kóm teya se kut bè des tennaw.

Ni bud wen sólók mò bnalaem, hnênég ke deng wen ðnalangem bè yem des tennaw. Hendengem yem tulónen.

1. Laen ðu benwu gunun laen ðu _____.
2. Yó kem blawang, sôn _____ kebel le ken le.
3. Gel tngón le gunun nù yem tau abay se gel _____.
4. Tek sôn yem blawang _____ gel mékêten.
5. Lemwót bè _____ yem blawang gunu te gembót ðu yem des tennaw.
6. Tek sôn bè kem benwu _____ gunu le nù yó kem blawang mit yem des tennaw.

YÓ KEM BNUKÙ NAWA

Tehe yu ekni, tey gel kestulón le yó kem gel bnukù nawa le yó kem tau. Kól le ta, bud són yó tendo sentulón le, són yem gel bnukù nawa le. Mógów le mulit lan són yó sentulón le, són yem gel bnukù nawa le. Nú le bè yem benwu bong són yó sentulón le, són yem gel bnukù nawa le. Teya dou, mon sotu tau, là kó deng gfau du he yem gfaem yó. Bud mon sotu, Yake deng gbunuem dé nim dou deng gel gfa ni.

Sotu kdaw wen nungol le sentulón yó kem tau, mon le, Sluluk ye bnukù nawa. Snakù ye yem kuy gel bnukù nawa. Ne gotu ne ye e senasà lu bè yem gunun lemwa.

Gotu kewót le bè yó yó kem tau. Gotu snakù le yó kem gel bnukù nawa le ne gotu senasà le lu bè yem seblà gunun lemwa. A, mon le, yó dé hyu nawaw deng mdo tahu yem dou gel bnukù nawa.

Ne ni tikóng deng gotu senasà le yó kem bnukù nawa le, bud le mélék ke mahi du yem tles bud nwa le mð bud tles gel bnukù nawa le bè yó kem kul bnukù nawa deng snakù siasà gu bè yó. Mð gunu le lemwoót hemgnóm du yem ksídeken ke nbóem yem kun gel bnukù nawa yem sotu tau.

Ne tikóng deng gotu senasà le yó kem gel bnukù nawa le glok le gotu tmenes kul lem saktù. Ya kegen le lemibut du yem igò le hmilol yó kem saktù seglansud gu bè yó yó. Nélek le ke mahi du yem bnukù nawa mð bud tles gel kun bud mð bnukù nawa yem sotu tau, aní segluluk yem bnukù nawa mð gunu le semtilów du ke mahi du yem ali sidek hemgnóm du. Tikóng deng le gotu bud sket ma mð tles bud bnukù nawa le. É là, mon sotu, mom hyu yem dou tehe gel bnukù nawa, là mnii. Là hole móyó hemdem du. Là dogi mungol botong udél le tmalaw du yem bnukù nawa tles bud tó mð bnukù nawa le yó kem tau tehe tó sluluk bnukù nawa yó.

Bud gungol le yem sensmon yó kem tau, bot ye lu nè yó kem snakti tehe gulut ye yó, bud dikót ye yem tehe kuy gel bnukti nawa deng tehe snakti ekni. Ya tey kehyu nawa le abay se deng bud gogot le yó kem kul tehe gel bnukti nawa. Mon sotu, Mom hyu nawaw nim dou tehe gel bnukti nawa nii, là yem kóm yóó. Bud mudél sotu, A, mom hyu nawaw hol mukt nawa nim dou ni, là yem kóm yóó. Sónen ne.

WAN SBI

Hek kun, sotu kdaw bè yó myó le Yod ne Daman slomong le mulit lan. É, mon Yod, ngem bungu lefd tuu moyón mosok! Ne tahu se, btang ebè tonok yem bungu lefd ton le yó koni. Kewót Daman naa hetlasik kendel mulut du. Monen, Yó dé wen dou lefd. Igoem dou, mon Yod. Igoem ou mton du kosoken koni, monen. Ke uu mulut du sen kóm funen, mon Daman. Ya tày kesegled le du yem tek sebotu lefd yó koni. Hek naa tóbóng se ni du Wan. Monen, Sengled ye ni du? Ne tahu se, tulón le ke Wan yem lefd buten. Éhé kun, tngónu kukumu du yó. Na ye dñini kun lefd yó. Tahu se, hntu le bè Wan yem lefd ne bentu Wan bélè le. Fen gotu tenwilen yem lemen ne fen sket blayen kul yem klokuben ne lemwót tngaken lu. Olo le tódó henà le Yod ne Daman. Són klokuben tebel Wan bélè le. Sónen ne.

MOEM LÀ ELES TMULÓN DU DO DU

Sotu kdaw bè yó lemwót Tino mógów ebè ween. Yó boluy yem ween yó Biktol. Nim Biktol ni maltu wen kokob tofungen. Là holen gel hemdóm. Baltu yó kem ngomen sal gel ngalihen bè kem dumuhen.

Mon Tino mð ke Biktol, E We, hendómem o kun yem kudaem, wen hendufu bè benwu bong mð nyónu etu.

Adéy, mon Biktol, là hyu kdómem du. Són moen tendo
hlungoy kúdau nim kemdaw ni. Deng wen dō gkenen yem sídek.

Mebele he yó mō hkenu du yem ken hyu, aní bud hegtu, mon
Tino.

Là, mon Biktol, lel yem syau deng gbà. Là, wen dou syà,
mon Tino, nū bè guntu mō syau ke hendómem o. Ne sotun, mon
Biktol, wen tey meklé te kwangen, là hyu tagad myón du.

Tey koduhen kudaem yó, mon Tino. Na yó dé, yó sii Lat,
kmudà gu ditu. Na ndóm béléen kudaen dé. Là gbeku du ke là
moole ebè benwu bong kemdaw ni. Yakà monen du yem begadu
ke moole kemdaw ni lematu filak blayen do. Ne ke yó dum hyu
smakay du yem kudaem limu filak mō tō suu béléem ke denge kól.

Yaà moem là eles tmulón du dou koni yem limu filak yó?
Goem laen kō dū bang desen tum kúdau. Ne wen glewu syau.
Ne goem là kōen bong yó bek ngà meklé te kwangen.

Lemwóte ne Biktol, mon Tino, ndómu tu nii kun kudà Lat.
Tō bud ubug Biktol kudaen lanen mungol yem limu filak yó koni.
Yó se gunum mon yem tau béem hegedlug kendel hlokob tofungem
bè kem dumum. Sónen ne.

KUL GEL NGED SE KUL YÓ KEM TAU MENWU SEBLÀ BÈ LUSUN

1. Guntu tódó mudél, lowig tódó hmau. Boluyen?
2. Wen kilib tonu, tódó sesod lemen hld tiol. Boluyen?
3. Ke mdà eta tey ukol, okóm ke sok myón tey geta. Boluyen?
4. Tey lóbó tau yem dou ton ngangen msék knuen efet
gotuhen. Boluyen?
5. Guntu dou ton, guntu wadag dfél, okóm laen dū bak dólén.
Boluyen?

6. Deng hulung myón ngaen, kóen yéen hanà tolo kmadaw.
Boluyen?
7. Wen tau là holen hekmón anien ke hwós bè kuluhen sloungen,
là kê dog nuluten du. Boluyen?
8. Kwen le slundun sal hlò hmayung. Boluyen?
9. Botu kbongen henmtu ngà, ningatem angat tódó mlóy
tmonok. Boluyen?

Boluyen:

1. Bok
2. Sol bak ne ngihi
3. Ohu
4. Solok lunay duhen kendilà
5. Afus, kihu kling duhen lasak
6. Bungu basuk ne lefaen
7. Ongot
8. Ufas
9. Ngà onuk lenbottu

TUTUL ONUK

Nim tutul ni, tutul kem Ubu bè Bukidnun. Tehe ye ekni laen du gunu le kmulu kdê yó kem onuk menwu lem bnes. Ne sotu kdaw bè yó lemwót Ko móyóng hetbiling gu te ketef yem gunu. Ne song nee mdef te kulu aut ne tonen yem nga. Mon Ko mð ke yem libun, Funen nga nii? Ngau, mon yem libun. Mon Ko, Kenfou ne. Bê, béem kenfó, tek sôn yó dou nga tek sotu. Ne bud mon Ko, Song gunuhu là kemfó du ni ngaem ke blayem do ke wen éhék tuha logihem. Wen, mon yem libun, blayu kóm ékék tuha logihu. Yó sen, mon Ko, aní là kenfou nim ngaem.

Tahu se kun bud lemwót Ko niten éhék.

Tikóng hedem Ko kun, monen, Gotu ttabahu kdê onuk bè kiamang benwu. Tahu se. Tikóng le deng gotu sbung monen mð kul, Là hyuhen nim kebenwu tekuy, là mtukul mð malak tekuy. Hyu dé ke wen yem mð gunu tekuy kmulu ne yem mð nadat tekuy, mon Ko.

Duhen ni, mon Ko, Yó se gembek hemlo nim éhék nii, du mð gunu tekuy kmulu. Ne bê tekuy snabà ke sok mudél, hol néen ke wen nudélen béle tekuy, tódó hnungol tekuy.

Tahu se kun. Tódó ket onuk tó tmilów hemlo, là. Là gbek hio du. Mon sotu, Sélet yó ne kem onuk lemnek yóó. Là kó gekdol le du bè yem gunun masà.

Hek ne e hegdek Btig yem ali lemnek bè kdê le, monen, Na tilów se do okóm bê ye tenngel o. Myake ke là gbeku du igð ye temngel. Tahu se, tódó sentikom le mata le aní là ton le du. Naa tilów Btig ne là gbeken du, okóm wen sol bè yem koyu yó gunun hebtang du. Ominen mon du mð kul, Ngem deng! Tahu se, tenngel le ne là ton le du ne nogot le bè lówóhen ne gnóm le yem mgel lem blututen, ne mon le, Tahu se, deng hlohen. Tey kehlial le deng wer gunu le kmulu. Na, mon Ko mð ke Btig,

Deng uu gunu me kmulu abay se deng hlohém yem éhék. Ne bud monen m̀d̀ yó kem d̀muhen, Balu nim kudien nim, Btig hol nadat tekuy. Ke mudél, b̀e tekuy abay tenbleng abay se du yem deng geta b̀elè tekuy. Ne mon Ko m̀d̀ ke Btig, Boluyen deng kukumem b̀elè me?

Tahu se mudél lem blóng le Btig. Monen m̀d̀ kul, Ni wen uđinu b̀elè ye. Nólól tekuy lu yó kem bungu koyu, Tóđđ ket onuk koyu sal hlau Btig kul yem m̀d̀ kul ken ne tek són kebeg laen đ̀u tehe hlau Btig du. Tehe klifóten, b̀a mon yem tey đ̀e hnauhen. Yó gunum mon kun yem kebeg són kifu kóyóngen gel mnagaw, gel tnanahen ma sok hlun le tolo tungó yó kem d̀mu onuk. Sónen ne.